

Գերյարգեցեղոյ Աբբայ Հօրոյ իմոյ
Տեառն Տեառն Մխիթարայ Աստուածարանուչեան Վարդապետի

.. ... թշնամիքն խաչին զօրացեալք խումբ խումբ շրջեալ, զաշխարհ սոցին ի կողմն զոգովայու ԲՃ տածիկս տապաստ արկեր են սրով, և զմնացեալս ի փախուստ դարձուցեալ են: Աստ այժմ է թանկութիւն, ձիանց խոտ ոչ գտանի, հացն քան զՎէնէտիկ թանկ, և խլելով անենն ի ձեռաց իրերաց. ձուն, երկուքն թրայի մ'է և ոչ գտանի. արդար եղն, 7 թրայի ֆունթն, ձէթն 6. այդ տեղի մէկ ստկի շօխգամն և խնծորն, աստ 4 և 5 ստակ, բայց միսն աժան, այսինքն ֆունթն մէկ թրայի: Գինին մէկ սոցան 6 և 7 թրայի: Այս ամենայն ոչ է յաղագս այսր, թէ բազմութիւն զօրաց կամ մարդկանց գոն աստ, զի ի ժամանակս խաղաղութեան, այլ աւելի լեալ են: Այլ ասեն թէ իշխանք և վերակացութք քաղաքիս վասն ազանութեան իւրեանց և կաշառառութեանց թոյլ տուեալ են այս թանկութեանս ... զօրապետքն սոցին տիւ և գիշեր ի դահվէխանայսն կոյտ ոսկոյ եղեալ խաղան նարտ, տանին և տարուին, և այլոյ իրի ոչ պարապին: Նաև ահա աստ են ոմանք խեղճ և ողորմելի հայք, աստի և անտի մագապուրծ փախստեայք անկեալք աստ. ոմանք յառաջ և ոմանք այժմ, են ուխտաւորք գնալ ի հօսմ, են չգաւորք, մերթ վասն միոյն և մերթ վասն միւսոյն ծանուցումն առնեմ յեկեղեցւոյ: Աչ ունին զբնակութիւն, այսպէս և ձերունի ոմն ազքիրմանցի ի ցրտութենէ կալեալ, փունթօ եղեալ, չունելով զտեղի և զապրուստ, թէպէտ զոմանս աւուրս ես դարմանեցի, բայց մեռաւ: Աւխտաւորաց մինն է մարգուանեցի, սա երկու ամիս յառաջ էլեալ է աստի գնալ ի Հոսմ. զկնի երից և չորից աւուրց ճանապարհի, ասպատակօղբ մերկացուցեալ են զինքն, որ իբրու զԹ ոսկի ունեալ իցէ վասն ապրուստի իւրոյ. վերստին դարձեալ այսր, զի աշխատութեամբ գոնեայ շահեսցի ինչ, որով կարիցէ գալ այգր կողմն...: Մի ևս էմիբէ դարձած նոր քրիստոնեայ մի, մկրտեցեալ ի Բարդղղիմէոս Վ. է ի գաւայովայ. մի ևս թօխաթցի երիտասարդ մի, տաճկացած ի Սուքիաս Վ. ի քովէն էլեալն, զոր մինաս Վ. եպիսկոպոսն կամեցեալ էր առնուլ մերձ իւր...: Եւ վասն թաղման հայր յակոբին գնացեալ է 46 ֆիօրին...: Նաև լուաք աստ, թէ ի ստամպօլ զթագաւորն փոխեր են. զգալով ինքն, նախապէս փախեալ և թագեալ է, և անյայտացուցեալ զինքն: Նաև զԲ մեծամեծ հօսում կախեալ են. ի սելանիկ ևս ի տունս մտեալ զգործիք պատերազմի որոնել...:

Գերյարգութեան քում
Մնամ պատրաստական ծառայ ամենայնի
Հայր Միքայէլ Վ. Սեբաստացի

Յամի Տեառն 1737ին
գեկտեմբերի 7ին
4 գիր ի Պելրղատ

ԼԶ.

Գլխատուած «Ճէնրալ»ը, որ կը յիշատակուի հետագայ և յաջորդ նամակներուն մէջ առանց անուան՝ Տօշադ զօրավարն է:

Գերյարգեցեղոյ Աբբայ Ռօրոյ մերոյ սեառն տեառն Մխիթարայ
Աստուածարանուչեան Վարդապետի

... . ահա նաև ի 20 մարտի հատին աստ զգլուխն նիշու զօրքին տուօղ ձէնրալին, որ ի յայտքան ժամանակ ի քննութեան էր ի բանտի աստ, և վճիռն զլխատման ի կաշսերական իշխանութենէն եկն. չորիցս բախմամբ ապա հատեցեալ եղև. ոմանք ասացին